

Kazimiera Przybylska

Biblioteka Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej w Poznaniu

Zeszyty Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.
Biblioteka 9, 115-119

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Kazimiera P r z y b y l s k a

BIBLIOTEKA PAŃSTWOWEJ WYŻSZEJ SZKOŁY MUZYCZNEJ W POZNANIU

Biblioteka Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej w Poznaniu reaktywowana po wojnie w 1945 r. zaczęła właściwie od nowa organizować swe zbiory. Zaczątkiem stały się nieliczne odnalezione egzemplarze z dawnego Konserwatorium Muzycznego w Poznaniu oraz zbiory ponemieckie w poznańskiej Gaumusikschule i innych bibliotek z terenu woj. poznańskiego. W ciągu pierwszego powojennego 10-lecia przejęto także księgozbiory Państwowej Wyższej Szkoły Operowej, Bratniej Pomocy Studentów oraz dary liczące od kilkudziesięciu do kilkuset tomów z Ministerstwa, Związku Śpiewaczego, Wydziału Kultury PMRN i in. Zbiory zgromadzono początkowo w piwnicach obecnego gmachu PWSM przy ul. Czerwonej Armii. W chwili obecnej Biblioteka zajmuje na parterze powierzchnię 133,22 m². Składają się na to 4 sale: czytelnia, wypożyczalnia i 2 magazynowe.

Statystyka minionego 1968 r. zamknęła zbiory cyfrą 45 044 jednostek, z czego 1905 jednostek stanowią wpływy wspomnianego roku (tj. 319 tomów książek, 1300 tomów nut oraz 286 płyt gramofonowych).

Zbiory Biblioteki mają charakter użytkowy, służący przede wszystkim celom dydaktyczno-naukowym Uczelni. Wyższa Szkoła Muzyczna siłą rzeczy wyznacza im również określoną specjalizację tematyczną. Wyodrębniono następujące zespoły zbiorów: nuty, książki, płyty gramofonowe i taśmy magnetofonowe oraz czasopisma.

Najbogatsza liczebnie jest kolekcja nut - 33 tys. tomów. Obejmuje wydawnictwa polskie i obce z zakresu muzyki powszechnej, z pominięciem muzyki rozrywkowej, na wszystkie instrumenty i rodzaje zespołów wykonawczych. Są to oczywiście druki nowe większości wydawnictw europejskich i niektórych amerykańskich, ewentualnie powielane ręcznie, czy światłokopijnie, komplety materiałów nutowych dla zespołów chóralnych i instrumentalnych. Zbiorów zabytkowych Biblioteka w zasadzie nie posiada. Inwentarz rejestruje 1 starodruk: F. Geminiani - The art of playing on the violon. London 1751 oraz nieliczne pierwsze wydania, głównie XIX wieczne, których nigdy nie wyłączono jednak w oddzielną grupę.

Księgozbiór liczący około 9 tys. tomów skupia literaturę i podręczniki z zakresu historii, teorii muzyki i dydaktyki muzycznej oraz nauk pomocniczych wymienionych dyscyplin. Są to również druki nowe w j. polskim oraz w podstawowych językach europejskich z przewagą niemieckiego. Do tego zespołu zaliczono także prace dyplomowe i magisterskie.

Nagrania liczą przeszło 2600 płyt w większości wolnoobrotowych. Jest to muzyka poważna oraz najbardziej ty-

powe nagrania wykonawców współczesnej muzyki rozrywkowej. Kierunek gromadzenia wyznacza tu dążenie do skompletowania repertuaru muzyki powszechnej z uwzględnieniem zarówno aspektu twórczości jak i wykonawstwa. W zbiorze znajdują się takie komplety (niestety jeszcze na płytach szybkoobrotowych) jak: L'Anthologie sonore i 2000 Jahre Musik.

Szczupła, prawie sto zwojów licząca taśmoteka stanowi tylko częściową dokumentację koncertów i egzaminów dyplomowych PWSM.

Zbiór czasopism nie przekracza dziś cyfry 200 tomów i ogranicza się wyłącznie do tytułów muzycznych wydawanych po 1945 r. Wcześniejszych roczników jest zaledwie kilka. Bieżąco prenumeruje się 35 tytułów czasopism i gazet, w tym 10 muzycznych (6 polskich i 4 obce).

Do 1962 r. prowadzono tylko zeszytowe spisy traktowane jako katalogi działowe poszczególnych grup nut, książek i płyt. Następnie podjęto prace nad katalogami wg obowiązujących przepisów na kartach formatu międzynarodowego. W chwili obecnej Biblioteka dysponuje katalogiem alfabetycznym dla wszystkich grup zbiorów z wyjątkiem czasopism. Katalog nagrań uzupełniono kartoteką wykonawców.

Prawie do roku 1959 pracowała w Bibliotece jedna osoba, okresami dwie, bez zawodowego przygotowania. W 1961 r. zespół poszerzono do trzech osób, a w 1965 r. do czterech. Taki stan utrzymuje się do dnia dzisiejszego. Dotąd brak magazyniera lub pracownika technicznego.

Przypadkowa dość proveniencja zbiorów, bardzo szczupłe

pomieszczenia, skromne i prymitywne wyposażenia, a także niefachowa organizacja zbiorów w punkcie wyjściowym sprawiły, że do dziś Biblioteka boryka się z trudnościami nadrabiania kilkunastoletnich zaległości w dziale katalogów i informacji, uzupełnianiem i wymianą bardzo przestarzałych i niekompletnych urządzeń, stłaczając 4-krotnie powiększone zbiory na przestrzeni dawno niewystarczającej.

Biblioteka posiada od roku 1963 jedną ogólną czytelnię na 14 miejsc, która z konieczności jest miejscem pracy naukowej pedagogów i studentów, czytania bieżącej prasy i, niestety, słuchania muzyki z płyt i taśm. Księgozbiór podręczny ograniczony miejscem liczy około 700 tomów encyklopedii, słowników i bibliografii oraz podstawowych podręczników muzycznych. Inne życzenia czytelników realizuje się drogą indywidualnych zamówień do magazynu.

Wypożyczalnia obsługuje pedagogów i studentów macierzystej Uczelni i pracowników szkół i instytucji muzycznych m. Poznania. Wypożyczanie międzybiblioteczne obejmuje swym zasięgiem biblioteki i instytucje muzyczne całego kraju, sporadycznie zagraniczne. W 1968 r. zarejestrowano 501 czytelników i udostępniono 16 227 jednostek. Poza Biblioteką wypożycza się nuty i książki w zasadzie bez ograniczeń ilościowych. Z płyto- i taśmoteki korzystają jedynie pracownicy i studenci PWSM. Ograniczenie spowodowane zostało brakiem odpowiednich warunków do przesłuchiwania nagrań. Odtwarzanie muzyki z płyt odbywa się tylko na zajęciach dydaktycznych i w czytelni, której normalną działalność zawiesza się z tych powodów na 1 godzinę dziennie.

Biblioteka jest czynna 5 dni w tygodniu przed i po południem. W okresach wakacyjnych czas udostępniania ogranicza się do godzin przedpołudniowych.